

„A karmester feladata nem az, hogy gombócokat termeljen a gyomorba”

Antal Mátyás vezényléséről, betanításról, s a miskolci kapcsolatról

Élete meghatározó együttese közé tartozik a miskolci társulat, hiszen ott kezdte a dirigensi pályáját negyvenéves esztendővel ezelőtt. Antal Mátyás örömmel tér hát vissza most a zenekarhoz, és szívesen vállalja a magára rótt betanítói karmesteri szerepet is. Bár továbbra is tanít a Zeneakadémián és egyéb dirigensi felkéréseinek is eleget tesz, a következő időszakban a Miskolci Szimfonikus Zenekar lesz számára az első.

■ *Hamar igent mondott a miskolci felkérésre?*

– Két napot gondolkodtam rajta. Két esztendeje voltam vissza a Nemzeti Filharmonikusoktól, a Nemzeti Énekkar éléről, és úgy gondoltam, ennyi idősen nem akarok már vezetői munkát vállalni, viszont a Miskolci Szimfonikus Zenekar mindig életem meghatározó együttese közé tartozott, hiszen huszonkilenc éves voltam, amikor a társulathoz hívtak asszisztens karmesternek az alapító-karmester, Mura Péter. Ott kezdődött a karmesteri pályám, négy évig dolgoztam az együttesrel, s arra az időszakra mindig szívesen gondolok vissza. Most, amikor az ügyvezető igazgató,

Szászné Pónuzs Krisztina felkért erre a posztra, kicsit sorsszerűnek is éreztem ezt a meghívást, így végül igent mondtam. Érdekes, hogy az ember életében a különböző események hogyan ívelnek át egymáson, milyen hidak épülnek...

■ *Egy beugrások koncertet követően kapta a felkérést. Milyennek találta a társulatot?*

– Bár Hindemith: Mathis a festő című szimfóniája nem könnyű mű, a koncert kiválóan sikerült, az együttes remekül játszott, tényleg egy szakmailag is jó állapotban lévő zenekarral dolgozhattam, és a hangulatra sem lehetett panasz. Azt remélem, hogy megvan ma is az a szikra a társulat és köztem, ami régen, bár az egykori együttesből – akiket fiatalon megismertem – már csak néhány muzsikuss maradt. Egyébként korábban is rendszeresen dirigáltam a zenekart, legalább két-három évente akadt egy-egy közös koncertünk. A miskolci együttesnek a hat vidéki nemzeti zenekar között különleges helye volt, hiszen nagyon sokat tett az új zenéért, talán többet, mint a többiek, bár úgy látom, hogy ez a tevékenység az utóbbi időben kicsit visszatorzult. A jövőben szeretnék lépéseket tenni, hogy ezt az arculatot visszahozzuk, megőrizzük, de összességében nagyon jónak tartom az együttes bérletkonstrukcióit, műsorszerkesztési dramaturgiáját is. Tetszik a jelenlegi struktúra, s úgy vélem, hogy a slágerdarabok mellett a kicsit kevésbé népszerű, de minőségében értékes alkotásoknak is meg kell férniük egymás mellett, a közönséget ugyanis nemcsak szórakoztatni, hanem nevelni is kell. Abban már megállapodtunk az ügyvezetővel, hogy a két saját bérletben legfeljebb három koncertem lesz, emellett dirigálok újrakiadás és ifjúsági programokat is, de azt kikötöttem, hogy nem szeretnék sok hangversenyt vállalni, érzésem szerint nem szerencsés, ha a vezető karmester túl sokat vezényel. A változatos dirigens-kínálat mindenkinek jót tesz - a közönségnek és az együttesnek egyaránt.

■ *Hogyan kezd munkához, min szeretne elsődlegesen változtatni?*

– A Nemzeti Énekkarnál töltött évtizedek alatt, sőt korábban, zenekari muzsikusként is azt tapasztaltam, hogy a közös muzsikálás működési, vezetési és emberi harmóniát igényel. Feszültségben élni nem jó, az ilyen munka nem vezet sehova. Mindent meg fogok tenni a belső nyugalomért. A karmesternek egyébként sem az a feladata, hogy gombócokat termeljen a gyomorba, ez roppant rossz vezetői megközelítés, és tőlem nagyon távol is áll. Emellett úgy vélem, egy művészi testület fejlesztése radikális személyi állomány változtatással nem oldódik meg, ha a dirigens harmóniában dolgozik a zenészekkel, akkor az eredmény nagyszerű lesz, amihez persze elengedhetetlen a következetes műhelymunka. Munkám kezdetekor abból indulok ki, hogy nincs gyenge pontja a társulatnak, ha pedig mégis találok ilyet, akkor megkeresem a diagnózist és a megfelelő megoldást. Ezért is szeretném a rendszeres betanítói munkát is magamra vállalni. Nem költözöm Miskolcra, de sok időt töltök majd az együttessel, szinte minden produkció előtt szeretnék próbát tartani az adott műsorból és behallgatni azokba a próbákba is, amit a vendég dirigens tart, mert tapasztalnom kell, hogy más keze alatt hogyan dolgozik az együttes.

■ *Az ügyvezetővel megállapodott abban is, hogy segít megtalálni az utódját. Nem találta furcsának ezt a kérdést új vezetőként?*

– Ezt az ajánlatot én magam tettem, hiszen bőven túl vagyok a pályám delelőjén. Pierre Monteux, az egykori híres dirigens nyolcvanhat évesen vállalta a Londoni Szimfonikus Zenekar vezetését, de ez persze kuriózum. Úgy gondolom, Miskolcon két feladatomban van: a zenekar állandó, napi állapotát figyelni, rendben tartani, s emellett évi, limitált számú koncerten dirigálni a társulatot. A betanító karmesterségben nagy tapasztalatom van. Először az Állami Hangversenyzenekarnál voltam a fúvósok korrepetitora, aztán 1986-ban próbadirigálás útján elnyertem a másodkarmesteri állást, majd ezt követően lettem az énekkar karigazgatója. A kilencvenes évek elején Vásáry Tamás mellett, a Rádiózenekarnál is dolgoztam, neki még Fischer Annie ajánlott, akit volt szerencsém az egyik utolsó hangversenyén dirigálni.

■ *Miskolcon népszerűek a bérletek, sok a teltház hangverseny, s külföldön is egyre gyakrabban turnézna. Hová, merre lehet továbblépni, mit tűzött ki célnak az együttes élén?*

– Azt látom, hogy a budapesti zeneéletbe való, erősebb betörés útja a kortárs zene, ezt ugyanis egyre kevesebben vállalják magukra. Nagyon jónak tartom az Olasz Intézetben megrendezésre kerülő bérletsorozatot, melynek műsorstruktúrája kiváló. Van két külföldi felkérés is, augusztusban Dél-Franciaországba, januárban pedig Dél-Olaszországba utazunk, mondhatom ezt már többes szám első személyben. Azt persze lá-

tom én is – ez országos probléma –, hogy nagyon alacsony a vidéki együtteseknél adható fizetés, a béreken markánsan kellene javítani, kérdés, hogy ezért mi mit tehetünk. Az ügyvezető igazgatóval, Szászné Pónuzs Krisztinával –akivel már az első megbeszélések során azonnal hangot találtunk– megpróbálunk ebben közösen lépni.

■ *A szimfonikus zenekar mellett mi mindenre kell még időt szakítania?*

– A tanításra, hiszen a Zeneakadémián a kamarazene és a zenekari tanszéken dolgozom, de megpróbálom az ottani óráimat két napra összevonni. Emellett a Nemzeti Énekkarhoz nagyon hasonló együttesnél, a Szlovák Filharmonia Kórusánál már második éve van egy vendég-karigazgatói kapcsolatomban, velük is rendszeresen dolgozom, április végén Prágában lesz koncertünk. Szezononként a Nemzeti Énekkarhoz is vizsztatérek, s különböző karmesteri felkéréseim is akadnak. Vannak zenekarok, ahova rendszeresen visszavárnak, de a következő szezonról számomra Miskolc lesz az első.

R. Zs.

A SAVARIA SZIMFONIKUS ZENEKAR

próbajátékot hirdet

ÜTŐHANGSZERES állásra határozatlan idejű kinevezéssel

Kötelező anyag:

Sommerfeldt: Music for one percussion player III. t. Xylophone solo
Lylloff: Arhus Etude Nr. 9.

Zenekari szemelvények:

A zenekari szemelvények nagyrészt megtalálhatóak a SCHOTT kiadó Orchester – Probespiel (Pauke/Schlagzeug) kötetében, valamint a Zenekar honlapján (www.sso.hu) a Hírek menüpont alatt...

Követelmények:

- felsőfokú végzettség
- erkölcsi bizonyítvány (az állás elnyerése esetén)
- magyarországi munkavállalási engedély

A jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

- szakmai önéletrajz
- zenei végzettséget igazoló dokumentumok

A próbajáték helyszíne: Bartók Terem, Szombathely, Rákóczi F. u. 3.

A próbajáték időpontja: **2018. június 15. péntek 13.00**

Az állás 2018. szeptember 1-től tölthető be.

Jelentkezési határidő: 2018. június 8.

Jelentkezés: Savaria Szimfonikus Zenekar
9700 Szombathely, Rákóczi F. u. 3.
vagy: levente.szabo@sso.hu

Információ: Szabó Levente
tel: 20/3600234
e-mail: levente.szabo@sso.hu

Szombathely, 2018. április 4.

Kiss Barna
igazgató